

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Jogailos g. 14, LT-01116 Vilnius, tel. (8 5) 262 7797, faks. (8 5) 212 6492, el. p. taryba@kt.gov.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188668192

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai
El. p. kanc@eimin.lt

2022-10- Nr. (2.30Mr-43) 6V-
Į 2022-10-14 Nr. 3-4256

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL VALSTYBĖS TURTO INVESTAVIMO IR UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS LIETUVOS PARODŲ IR KONGRESŲ CENTRO „LITEXPO“ ĮSTATINIO KAPITALO DIDINIMO“ PROJEKTO DERINIMO

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba išnagrinėjo 2022 m. spalio 14 d. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos (toliau – Ministerija) raštu Nr. 3-4256 pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl valstybės turto investavimo ir uždarnosios akcinės bendrovės Lietuvos parodų ir kongresų centro „Litexpo“ įstatinio kapitalo didinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

(2) Pastebime, kad pateiktame Nutarimo projekte nėra numatyta turto investavimui į uždarąją akcinę bendrovę Lietuvos parodų ir kongresų centrą „Litexpo“ (toliau – Litexpo) taikyti valstybės pagalbos taisyklės.

(3) Siekdami nustatyti, ar viešosios investicijos (visų pirma kapitalo injekcijos) yra susijusios su valstybės pagalba, Europos Sąjungos teismai nustatė „rinkos ekonomikos investuotojo principą“ – norint nustatyti, ar viešosios įstaigos investicija yra valstybės pagalba, būtina įvertinti, ar esant panašioms aplinkybėms įprastomis rinkos ekonomikos sąlygomis veikiantis panašaus dydžio privatus investuotojas būtų galėjęs įvykdyti tokią investiciją.

(4) Pastebime, kad kartu su Nutarimo projektu yra pateikiami ir kiti dokumentai, tarp jų – verslo planas. Pastarajame nagrinėjami du scenarijai – pateikiama Litexpo veiklos rezultatų prognozė be įstatinio kapitalo didinimo (be papildomų investicijų įgyvendinimo) bei su 2 000 000 Eur vertės įstatinio kapitalo padidinimu. Verslo plane prognozuojami ženkliai geresni Litexpo veiklos rezultatai su įstatinio kapitalo padidinimu.

(5) Tuo atveju, jeigu Nutarimo projekte numatytas turto investavimas tenkintų rinkos ekonomikos investuotojo principą, tokiam turto investavimui nebūtų reikalinga taikyti valstybės pagalbos taisyklės. Visgi pažymime, kad pagal Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 55 straipsnio 1 dalies nuostatas, Konkurencijos taryba yra koordinuojanti institucija valstybės pagalbos, kuriai taikomos Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklės, klausimais, tačiau nėra kompetentinga įvertinti, ar kartu su Nutarimo projektu pateiktas verslo planas yra pagrįstas ir įrodo, kad rinkos ekonomikos investuotojo principas yra tenkinamas.

(6) Nors Konkurencijos taryba nevertina verslo planų tinkamumo, vis dėlto, galime pateikti keletą bendro pobūdžio komentarų ir pastebėjimų. Nagrinėjant verslo planą kyla abejonių, kokiais duomenimis remiamasi rengiant prognozes ir ar jie yra patikimi, kyla klausimų, kaip apskaičiuoti prognozuojami rodikliai, ar taikomos tinkamos metodikos, taip pat pastebime, kad verslo plane išnagrinėti tik du scenarijai – kai visai neinvestuojama lėšų, ir kai investuojami 2 000 000 Eur, todėl svarstytina, ar neturėtų būti panagrinėta ir mažesnės investicijos galimybė, o gal net

ir Litexpo likvidavimo galimybė (tuo atveju, jeigu Litexpo atitinka sunkumus patiriančios įmonės kriterijus, kaip jie apibrėžti Bendrojo bendrosios išimties reglamento¹ 2 straipsnio 18 punkte).

(7) Atkreipiame Jūsų dėmesį į tai, kad, kaip paaiškinama Europos Komisijos pranešimo dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje vartojamos valstybės pagalbos sąvokos² (toliau – Pranešimas) 101 punkte, „ar sandoris atitinka rinkos sąlygas, galima nustatyti remiantis ir visuotinai pripažinta standartine vertinimo metodika. Tokia metodika turi būti pagrįsta turimais objektyviais, patikrinamais ir patikimais duomenimis, kurie turėtų būti pakankamai išsamūs ir atspindėtų ekonominę padėtį tuo metu, kai, atsižvelgiant į rizikos lygį ir būsimus lūkesčius, buvo priimtas sprendimas dėl sandorio. Atsižvelgiant į sandorio vertę, vertinimo patikimumui padidinti paprastai turėtų būti atlikta jautrumo analizė, įvertinti įvairūs verslo scenarijai, parengti nenumatytų atvejų planai, o rezultatai palyginti su alternatyvių vertinimo metodikų rezultatais. Jeigu sandoris atidedamas, gali reikėti atlikti naują (ex ante) vertinimą ir būtina atsižvelgti į naujausius rinkos sąlygų pokyčius“.

(8) Pranešimo 106 punkte nurodoma, kad „nagrinėjant, ar sandoris atitinka rinkos sąlygas, reikėtų atsižvelgti į tai, ar atitinkama viešojo įstaiga anksčiau yra įgijusi ekonominių pozicijų įmonės atžvilgiu, jeigu panašus privatus veiklos vykdytojas galėtų būti anksčiau įgijęs tokių pozicijų (pvz., kaip įmonės akcininkas)“, o 107 punkte nurodoma, kad „taikant rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo kriterijų, anksčiau įgytos pozicijos turi būti vertinamos pagal priešingos padėties scenarijus. Pavyzdžiui, jeigu sunkumus patiriančiai valstybinei įmonei skiriama parama nuosavo kapitalo ar skolos priemonėmis, tikėtina tokios investicijos grąža turėtų būti palyginama su tikėtina grąža pagal priešingos padėties scenarijų, pagal kurį ta įmonė būtų likviduota. Jeigu tokio likvidavimo atveju būtų gautas didesnis pelnas ar patirti mažesni nuostoliai, apdairus rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas pasirinktų tą galimybę“.

(9) Tuo atveju, jeigu Ministerija norėtų įsitikinti, kad pagal Nutarimo projektą investuojamam turtui nėra reikalinga taikyti valstybės pagalbos taisyklių, remdamiesi tuo, kas išdėstyta, ir atsižvelgdami į Sutarties 108 straipsnyje numatytą Europos Komisijos kompetenciją valstybės pagalbos klausimais, siūlome kreiptis į Europos Komisiją pateikiant pranešimus dėl teisinio tikrumo.

(10) Taip pat atkreipiame Jūsų dėmesį į tai, kad institucija, siekdama priimti teisės aktą, susijusį su ūkinės veiklos reguliavimu, turi Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 16 straipsnyje numatytą pareigą atlikti poveikio konkurencijai vertinimą, kai teisės akto projektu nustatomas, keičiamas ar panaikinamas reguliavimas tenkina vieną iš Lietuvos Respublikos Konkurencijos įstatymo 4¹ straipsnyje nurodytų sąlygų. Konkurencijos tarybos nuomone, šiuo atveju būtų tenkinami 4¹ straipsnio 1 dalies 18 ir 19 punktai, nes reguliavimas yra susijęs su ūkio subjektams teikiama tiesiogine ar netiesiogine parama ar turto suteikimu ūkio subjektų ūkinei veiklai vykdyti bei su viešųjų paslaugų teikimu arba valstybės ar savivaldybių valdomų ūkio subjektų ūkine veikla.

(11) Atlikdamas poveikio konkurencijai vertinimą viešojo administravimo subjektas – šiuo atveju, Ministerija – turi įvertinti, kokį poveikį teisės akto įgyvendinimas turės rinkai ir jos dalyviams bei įvertinti visas galimas tokio reguliavimo rizikas bei neigiamas pasekmes rinkai. Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra išaiškinęs, jog neatliktas privalomas poveikio vertinimas gali būti pagrindas pripažinti teisės aktą neteisėtai priimtu³.

(12) Atsižvelgiant į tai, siūlome atlikti poveikio konkurencijai vertinimą. Atliekant vertinimą rekomenduojame vadovautis Konkurencijos tarybos parengtomis Sprendimų poveikio konkurencijai vertinimo gairėmis⁴.

¹ 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, su visais pakeitimais (OL 2014 L 187, p. 1).

² OL 2016 C 262, p. 1.

³ Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2019 m. balandžio 25 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. e1-4-602/2019. Prieiga per: <https://www.lvat.lt/data/public/uploads/2019/04/2019-04-25nuasmenintassprendimasbylojeei-4-602-2019.docx>

⁴ Prieiga per internetą: http://www.kt.gov.lt/uploads/documents/files/news_2012-06-11_gaires.pdf

(13) Jei Jums iškiltų papildomų klausimų dėl šiame rašte pateikiamos informacijos, prašome kreiptis žemiau nurodytais kontaktais.

Pirmininkas

Šarūnas Keserauskas

Ieva Michailovaitė, tel. 8 664 52 735, el. p. Ieva.Michailovaite@kt.gov.lt